GEMEENTE VIJFHEERENLANDEN

Gemeente Vijfheerenlanden
T.a.v. de leden van de Gemeenteraad
Postbus 11
4140 AA LEERDAM

Ons kenmerk : 536604

Onderwerp : Raadsinformatiebrief inzake afschaffen cameratoezicht Leerdam

Datum : 20 september 2022

Geachte leden van de raad,

Zoals bij u bekend is, is de binnenstad van Leerdam voorzien van een achttal camera's ten behoeve van cameratoezicht. Daarnaast staan er twee camera's op het Europaplein. Zowel de juridische grondslag als de staat van de camera's vragen om een heroverweging m.b.t. het in stand houden van de huidige situatie. Op dit moment is het standpunt om af te zien van deze vorm van toezicht in Leerdam. In deze brief leggen wij uit waarom.

Juridische basis
De Gemeentewet (GW) geeft met artikel 151c de grondslag voor cameratoezicht op openbare plaatsen in het belang van de handhaving van de openbare orde. Daarbij hoeft er niet steeds sprake te zijn van een verstoring van de openbare orde door strafbare feiten of een concrete dreiging daarvan, maar dient het middel wel proportioneel en subsidiair te zijn, wat zich vertaalt als het juiste middel voor het te behalen doel. Cameratoezicht maakt namelijk onder andere inbreuk op de privacy en dit is een groot goed.

Hoewel ieder incident er één te veel is, is er op dit moment geen sprake van openbare orde problematiek in de binnenstad van Leerdam dat permanent cameratoezicht rechtvaardigt. Een aantal jaar geleden was dit wel het geval (meerdere straatroven in korte tijd) en dit is dan ook de reden waarom de camera's destijds geplaatst zijn. De openbare orde dient echter steeds getoetst te worden en bij niet voldoen aan deze wettelijke basis, moeten de camera's verwijderd worden (art. 151c lid 5 GW).

De incidenten die we zien in de binnenstad van Leerdam legitimeren niet het behoud van de camera's. Dit soort incidenten vindt namelijk plaats met en zonder camera's aan de gevel. Privacy weegt hier formeel zwaarder dan continuering van cameratoezicht. Meer surveillance van handhavers en politie (op de vrijdag- en zaterdagavond) levert een grotere bijdrage aan de veiligheid (of het veiligheidsgevoel) dan de camera's nu doen. We kiezen hiermee voor een meer proportionele en subsidiaire vorm van toezicht in de binnenstad. Cameratoezicht is tenslotte ook een ultimum remedium.

Levensduur camera's
Inmiddels zijn de camera's ruim aan het eind van de levensduur. In praktijk betekent dit dat camera's geregeld uitvallen en de straalverbinding vaak niet werkt. Reparatie en tussentijds onderhoud vinden met grote regelmaat plaats en daarmee lopen de kosten fors op. Vervanging van delen van het systeem is noodzakelijk. Daarnaast dienen de camera's

jaarlijks preventief onderhouden te worden en ook hier betaalt de gemeente jaarlijks een fors bedrag voor. In totaal kunnen de kosten oplopen tot 70K per jaar (inclusief uitkijken). Hier komt nog bij dat de huidige camera's van Chinese makelij zijn, wat we als maatschappij onwenselijk vinden. Dit vraagt een vervanging van het gehele systeem en dus nóg meer kosten.

De ondernemersverenigingen Savel (Leerdam-West) en LOV (centrum) droegen bij het initiële plaatsen van de camera's in het centrum en het Europaplein financieel voor een deel bij (20K). Dit betrof voornamelijk investeringskosten en dit bedrag is gebruikt voor installatie, gebruik en afschrijving.

Camera Uitkijk Ruimte (CUR)
De camera's staan in verbinding met de Camera Uitkijk Ruimte (CUR) in Gorinchem en worden hier "uitgelezen". Dit betekent dat er 24/7 gemonitord kan worden wat er gaande is in de binnenstad. Hier zijn uiteraard kosten aan verbonden. De CUR houdt echter op te bestaan. Een formele datum is nog niet bekend, maar we verwachten dat dit 31 december van dit jaar zal zijn. Hier heeft onze gemeente geen invloed op en dit is pas enkele weken geleden aan ons bekend gemaakt. Dit is/was dus niet van invloed om het gebruik van de publieke camera's onder de loep te nemen.

Aangezien de samenwerking met Gorinchem nog stamt uit de tijd vóór de fusie, is dit ook een samenwerking met een andere (politie)regio. Dit maakt delen van beelden vanuit de CUR naar ons basisteam van politie soms lastig. De wens van de politie is dan ook de beelden rechtstreeks uit te laten komen bij de meldkamer in Utrecht. Hier dient dan een geheel nieuwe verbinding (draad of streaming) voor gerealiseerd te worden.

Mobiele camera als alternatief
Indien tóch door onvoorziene omstandigheden opnieuw behoefte bestaat aan cameratoezicht in de binnenstad, vullen we dit in door gebruik te maken van mobiele camera's. De gemeente beschikt over één eigen mobiele camera, maar kan gebruik maken van commerciële partijen die middelen aanbieden die voldoen aan alle wet- en regelgeving. Inzet van deze camera's geschiedt ook op basis van art. 151c. De gemeente heeft veel ervaring met de inzet van mobiele camera's en ziet dit als een passend alternatief.

Overige locaties
Ook op andere locaties zien we een afname van gebruik van camera's zoals bijvoorbeeld het station Leerdam (eveneens art. 151c toezichtcamera's). De stuurgroep MerwedeLingeLijn - station Leerdam is onderdeel van deze lijn - besloot in juli dit jaar tot afschaffing van toezichtcamera's op het station van Leerdam. De camera's op de carpoolplaatsen in en om onze gemeente zijn al jaren niet meer in gebruik en de hardware is al verwijderd.

Beveiligingscamera's
Camera's die nog wel in de openbare ruimte te zien zijn vinden we voornamelijk terug op bedrijventerreinen. Dit zijn echter geen toezichtcamera's, maar beveiligingscamera's. Daarop is art. 151c GW niet van toepassing en deze camera's hebben dan ook een ander doel: het bewaken en beveiligen van personen, goederen, gebouwen en terreinen. Een andere grondslag dus dan handhaving van de openbare orde.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

Signed By: n.van.ameijde@vijfheerenlanden.nl
20/09/2022 12:07:27 CEST
ID: 36787bdc-8fff-43ed-8bc7-a2c156260df5
Auth: Consent

N. (Nanette) van Ameijde-Poortman

de burgemeester,

Signed By: s.frohlich@vijfheerenlanden.nl
20/09/2022 12:08:32 CEST
ID: 36787bdc-8fff-43ed-8bc7-a2c156260df5
Auth: Consent

S. (Sjors) Fröhlich